

FOLKLORNE GRUPE U GRADIŠĆU

Ja sama sam član jedne folklorne grupe koja si je postavila za cilj da gaji gradišćansko-hrvatske navike, običaje, tradicije i jezik i da oduševi u prvom redu mladinu. Zbog toga imam želju, da malo predstavim folklorne grupe u Gradišću.

Prva tamburaška društva su se utemeljila za vrime Prve republike. U Pajngрту se je osnovala 1923. ljeta prva tamburaška grupa, a vrijeda zatim su se utemeljila druga društva širom Gradišća. Peljačtvo tih grup je ležalo u ruka učiteljev i farnikov. Drugi svitski boj je naglo prekinuo daljnji razvitak tamburice na tlu Gradišća. Instrumenti su se konfiscirali ili zničili a grupe su se raspale. Po boju su se ponovo pojavila društva po cijelom Gradišću. Danas ima skoro svako gradišćansko-hrvatsko selo tamburaško društvo. Svojim djelovanjem očuvaju i gaju hrvatske jačke, običaje i oživljavaju hrvatski jezik i kulturu.

Najvažnije za postojanje takve grupe je naravno tamburica. Tamburica sliši grupi kordofonov, to znači ona pripada grupi instrumentov sa žicama. Zvuk nastane kroz vibraciju žice.

Instrument je spodoban španjolskoj gitari, talijanskoj mandolini ili ruskoj balalajki. Ime „tambura“ dojde iz indijskoga jezika.

Povijest tamburice u Gradišću počne 1923. ljeta. Študenti su iz Beča doprimili instrumente u Gradišće i prva tamburaška grupa se je utemeljila u Pajngрту. 1938. ljeta je djelovanje tamburaških grupov naglo prestalo, jer su se zabranile, a instrumenti konfiscirali. Po Drugom svitskom boju se je prvi tamburaški orkestar opet aktivirao u Dolnjoj Pulji. Sve veći interes za tamburicu more se razložiti tim, da su počeli učiti tamburanje u osnovni škola Gradišća.

Danas tamburaški sastavi irgraju troglasni Jankovićeve sistem i četveroglasni G- ili sremski E-štim. Dvoglasni Farkašev sistem isto postoji ali se već ne svira. Repertoar ki se igra su

prvenstveno narodne i popularne hrvatske i internacionalne jačke ili klasična i sakralna muzika.

Svaka tamburaška grupa postoji od najmanje pet instrumentov. Bisernica je najmanji i najviši melodijski instrument u sastavu. Nje ime dolazi od „biser“, to znači da je ona djundje orkestra. Brač predstavlja dablju grupu melodijskih instrumentov. Brač gluši malo meklje nego bisernica, jer ima duže žice. Čelović je diboki instrument ki isto igra melodiju. Bugarija je spodobna gitari i je u orkestru odgovorna za pratnju. Ime dolazi od „bugarin“, to je jačkar na placi i od „bugariti“ ča znači tužiti ili jaukati. Instrument za igranje basa su takozvane berde. Berde se igraju s kožm a svi drugi instrumenti s trzalicom.

Svaka tamburaška grupa ima svoju nošnju. Narodna nošnja je bila pratež za djelatnike i svetke. Danas se nošnje vidu samo još kod nastupov tamburaškihi folklornih društav. Nazivi za dijele nošnje su od sela do sela različiti, tako da je samo općeniti opis u ovom okviru moguć.

Ženska svetačna ljetna nošnja uglavnom postoji od bluze, prsluka, halje, pregače i dolnje halje. Muži nosu u ljeti bijele platnene gaće, a u zimi škure hlače od sukna. Prik košulje se nosi šari fliglj ili škuri lajblj i čizme.

Na koncu svojega sastavka kanim reći, da folklorna grupa samo zna preživiti ako je mladina uključena i oduševljena. Samo tako znamo tradiciju, a ča je najvažnije, jezik obdržati. Po mojemu mišljenju su većjezičnost i kultura za svakoga na svaki način prednost u životu.

(516 riči)

Stefanie Iwanschitz, Theresianum, 7. ORG

Stefanie Iwanschitz

Vrst teksta: sastavak

Broj stranic: 2

Ljeto: 2011.

Škola: ORG, Theresianum, Željezno

Nastavnica: Angelika Kornfeind

Predala za datarnicu: Angelika Kornfeind